1893 — 1973 80 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 150. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 16-го СЕРПНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, AUGUST 16, 1973 No. 150. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ повідомив про створення спеціяльного відділу, якого завданням буде охороняти громадянські права американських індіян. Пляни створити такий відділ були виготовлені в червні ц. р., один місяць після закінчення окупації місцевости „Вундед Ні" індіянськими активістами. Окупація тривала 71 день.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПІДПИСАВ ЗАКОНОПРОЄКТ, який призначає майже 23 більйони долярів на розбудову та утримання доріг. Важливість цього закону полягає в тому, що перший раз в історії міста зможуть вживати частину цих федеральних фондів на розбудову та утримування внутрішніх засобів транспортації, наприклад автобуса та підземок.

ДВА СИНИ ПОК. СЕНАТОРА РОБЕРТА КЕННЕДІ були поранені в автомобілевому випадку на острові Нантакет, який находиться недалеко берегів Массачусетс. Авто, в якому їхали два брати Джозеф і Дейвид Кеннеді та 5 дівчат, перевернулося на дорозі. 17-тирічний Дейвид Кеннеді має ушкоджений хребет, але виглядає, що вийде зі шпиталю за тиждень. Його старший брат Джозеф не був поранений. Існує можливість, що одна з дівчат, яка їхала в цім авті, має переломаний хребет. Її грозить небезпека паралічу.

ОСТАННЄ ОПИТУВАННЯ ПЕРЕВЕДЕНЕ ІНСТИТУТОМ ГЕЛЛУПА виказало, що популярність президента Ніксона впала ще нижче, бо тільки 31 відсоток запитаних заявило, що Президент задовільно вив'язується із своїх обов'язків. Ще тому чотири тижні 40 відсотків було заявило, що Президент добре виконує свою роботу. Інститут Геллупа вважає, що до втрати в популярності Президента найбільше причинилися Вотергейтська афера та високі ціни.

КІМА ДЕ ЧЖУНГА, противника південнокорейського президента Парка, схопили, як тепер виявляється, південнокорейці в Токіо і перевезли до Сеулу. Південнокорейський уряд заперечив будь-яку причетність до пірвання Чжунга, якого звільнено, дозволяючи йому повернутися до його ж дому в Сеулі. Уряд Японії продовжує слідство в справі схоплення Чжунга, а Державний департамент формально осудив це схоплення, як жалюгідний випадок".

В ГРЕЦІЇ СУДИТИМУТЬ 56 СТАРШИН МОРСЬКОЇ ВОЄННОЇ ФЛЬОТИ, які брали участь, чи є запідозрені у змові проти теперішнього уряду. В акті обвинувачення говориться, що змовники хотіли привернути в Греції владу короля Константина. Крім старшин, на лаві підсудних находяться також 13 колишніх грецьких політичних і державних діячів.

Населення СССР перевищило 250 мільйонів осіб

Москва. — Совєтська преса опублікувала повідомлення Центрального статистичного управління при Раді міністрів СССР про те, що „9 серпня 1973 року чисельність населення СРСР досягла 250 мільйонів чоловік". У повідомленні стверджується, що „частка міського населення збільшилася... до 59 процентів... В м р івності порушена в результаті останньої війни співвідношення у чисельності чоловіків і жінок. У віці до 46 років включно в 1959 році жінок у численості чоловіків на 7,4 мільйона, а в 1973 році кількість чоловіків і жінок у цьому віці стала однаковою. На початок 1973 року 207 мільйонів чоловік, або 83 проценти всього населення країни, становили люди, які народилися після... революції".

Коментатор „Радянської України" з 10 серпня пише з цього приводу, що в той час, коли в інших країнах турбуються природним приростом і призадумуються над обмежуванням народин, то „в СРСР такої проблеми немає. Збільшення чисельности населення в нашій країні відбувається в умовах зростання національного доходу в тій його частині, яка витрачається на споживання". За даними цього коментатора, в СССР населення кожного дня збільшується на більше як 12 тисяч нових громадян. 121 мільйон мешканців ССCP народилися вже після закінчення Другої світової війни.

За словами цього ж коментатора, „всі разом — представники і старших і наймолодшого поколінь — усі 250 мільйонів становлять нову історичну спільність людей—радянський народ".

Український Публіцистично-Науковий Інститут шукає нові праці для видання

Чикаґо (ОК). — Український Публіцистично-Науковий Інститут, якого членом може бути кожний, що заплатить 2 доляри членських внесків, створений з ініціятиви д-ра Миколи Шлемкевича, який тепер очолює д-р Тома Лапичак, приймає на розгляд і видрукування праці з української тематики науковців і публіцистів, що мають такі праці. Ці праці авторів, що не мають фондів на видання, можуть бути видані Інститутом англійською чи українською мовами. До цього часу УПНІ видав ряд різних праць, які майже повністю розійшлися по американських бібліотеках та інших установах, як також серед українського громадянства. Накладом Інституту видано такі праці англійською мовою: „Українська Республіка 22 Січня", „Принц Мазепа — гетьман України в тогочасних англійських виданнях" д-ра Т. Мацькова, „Жидівська автономія в українській державі 1917-20 років" Соломона Гольдельмана, міністра праці в уряді УНР та Директорії та заступника міністра жидівських справ в Україні, і „Українська проблема і Симон Петлюра" відомого французького публіциста А. Дероша. Англійською і українською мовами видано такі праці: „Західні українські землі в межах Польщі 1920-39 рр." д-ра Володимира Кубійовича, „Українсько-польський процес 1918-1923 рр." Степана Ріпецького та „Організований голод в Україні в 1932-33 рр." д-ра Миколи Галія. Лише українською мовою Інститут видав памфлети „За правду про Україну", „Фронт української правди", більші праці: „Світова слава Шевченка" Петра Одарченка та „Громадські організації в СССР" д-ра Андрія Білинського. Науковці і публіцисти, що мають праці і хотять їх видати, можуть звернутися до Інституту на адресу: Ukrainian Research and Information Institute, 2534 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622.

Віцепрезидент Еґню погодився дати всі інформації федеральному прокураторові

Балтимор, Мериленд. — У вівторок, 14-го серпня, віцепрезидент Спіро Еґню заявив, що він готовий відповісти на всі питання федерального прокуратора, який розглядає можливість зв'язку Віцепрезидента із порушенням законів, які охоплюють хабарництво, податкове ошуканство та конспірацію, та передати прокураторові всі свої фінансові рекорди. У листі до федерального прокуратора Джорджа Біла, віцепрезидент Еґню заявив, що він не зробив нічого злого та не мусить нічого затаювати.

Прокуратор Біл розглядає вістки, за якими Еґню, займаючи різні урядові пости в стейті Мериленд, мав нібито діставати хабарі від інженерних і архітектурних фірм в заміну за контракти та що нібито одержував хабарі, коли вже був віцепрезидентом. Еґню категорично заперечив висловлювані проти нього закиди, називаючи їх суцільною брехнею. У листі до прокуратора Біла, Віцепрезидент писав, що прокуратор чи його асистенти можуть переглянути всі фінансові рекорди та що він готовий зустрінутися з прокуратором і відповісти на всі питання, зв'язані з цією справою. Прокуратор Біл вимагав був тільки передання фінансових рекордів, а віцепрезидент Еґню сам запропонував відповідати на питання. Заявляючи свою готовість передати документи прокуратурі, віцепрезидент Еґню заявив, що його згода не означає, що він признає, що суд має право домагатися й дістати від Віцепрезидента ЗСА будь-які документи. Еґню також заявив, що його кооперація не означає, що суд може покликати до відповідальности Віцепрезидента ЗСА, коли він ще займає цей пост. Віцепрезидент писав, що це є складні конституційні питання, до яких тепер нема потреби займати становища. Таким чином, віцепрезидент Еґню зазначив, що не хоче, щоб його згода передати документи і відповідати на питання служила, як прецедент в майбутніх судових справах, в яких були б замішані Віцепрезиденти ЗСА.

Збільшується постійно вартість американського доляра на европейських біржах

Лондон. — Вартість американського доляра досягла свого шеститижневого вершка — і водночас із цим ціна золота зменшилася до рівня з-перед трьох місяців — на діляних сім доляріз за унцію. У Франкфурті в Західній Німеччині ціна доляра збільшилася на чотири німецьких пфеніґи, в Парижі у Франції на 5 і пів сантима, в Цюриху на 7 швайцарських сантимів, в Амстердамі в Голландії на 5 центів й у Брюсселі в Бельгії на одного бельгійського франка. Ціна золота, яка 5 червня цього року, досягла була 130 долярів, зменшилася востаннє на 7 долярів у Лондоні і на 6.75 долярів в Цюриху і виносить тепер 95 долярів за унцію, тобто стільки ж, скільки платили за унцію золота 10 травня цього року. Швайцарські фінансисти вважають підвищення вартости доляра виявом природного розвитку, хоч і стверджують, що діється це швидше, як передбачувано. В загальному передбачають, що вартість американського доляра буде далі збільшуватися, але дехто переконаний, що це тільки тимчасове явище і воно знову зменшиться.

Уряд Чіле застосує гострі заходи для припинення терроризму та страйку

Сантіяго, Чіле. — У вівторок, 14-го серпня, кабінет президента Сальвадора Альєнде, в якім крім представників лівої коаліції є також представники збройних сил, подав до відома, що уряд вживатиме гострих методів для припинення хвилі терроризму та страйків, які поширилися по Чіле за останніх кілька місяців. Під час надзвичайного засідання, кабінет постановив силою зброї припинити діяльність крайніх правих і лівих терористичних організацій, які причинилися до вбиття 5-ох осіб протягом останніх кількох тижнів. Кабінет також заявив, що уряд покликатиме до судової відповідальности засоби масової інформації, які заохочували б до терористичної діяльности. Недавно створений кабінет президента Альєнде також заявив, що розглядатиме способи, якими уряд міг би змусити власників вантажних авт закінчити їхній тритижневий страйк. Страйк розпочався, коли власники вантажних автомашин відмовилися перевозити будь-які продукти.

(Закінчення на стор. 3-ій)

У ПІВДЕННОСХІДНІЙ АЗІЇ ЗАКІНЧИЛИСЯ АМЕРИКАНСЬКІ ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ

Пном Пень, Камбоджа. — Достосовуючися до постанови Конгресу, американське військове летунство припинило бомбардування комуністичних позицій в Камбоджі опівночі 15 серпня. З цією датою на просторі усієї Південносхідньої Азії закінчилися американські воєнні операції, які продовжувалися на протязі останнього десятиріччя і коштували Америку понад 46.000 жертв у вояках, які загинули на фронтах у Південному В'єтнамі, Ляосі та Камбоджі, починаючи з 1961 року. Згідно з заявою американських військових кіл, американське воєнне летунство стаціонуватиме в Тайленді і на Ґуам та буде готове поновити бомбардування ворожих позицій, якщо на це дасть згоду Конґрес в обличчі поновленої комуністичної агресії. Бомбардування комуністичних військ у Камбоджі продовжувалося упродовж останніх чотирьох років, але найсильнішим було воно в першій половині цього року вже після підписання перемир'я у Південному В'єтнамі. За понад шість місяців цього року американці провели разом 35,410 налетів на комуністичні позиції. За той час американці втратили дев'ять літаків, при чому загинуло шість летунів, а чотирьох рахуються як полонені. За офіційними повідомленнями в Тайленді та на Ґуам стаціонуватиме 400 бомбардувальників та винищувачів і 175 бомбардувальників типу Б-52 аж до часу повного з'ясування ситуації у Південносхідній Азії.

Про те, який буде дальший розвиток ситуації у Камбоджі — ніхто немає виразного уявлення. В самій камбоджській столиці панує спокій серед населення, яке не присвячує більшої уваги подіям на фронті, ані справі американської допомоги. Засадничо, з припиненням американської військової безпосередньої допомоги Камбоджа мусить сама оборонятися перед наступом комуністичних загонів, які грозять скорим опануванням столиці. Є інформації про те, що деяку допомогу урядові Лон Нола дасть Південний В'єтнам, який нібито вже перекинув до Пном Пенгу близько 10.000 вояків-камбоджців, які були вишколені у Південному В'єтнамі. Уряд Лон Нола має у своєму розпорядженні яких 250,000-ну армію та невеликі повітряні збройні сили з 100 літаками старого типу ще з періоду другої світової війни.

Враховуючи таку ситуацію, принц Народом Сіганук, який очолює повстання проти уряду Лон Нола, заявив, що справа поваленя уряду Лон Нола — це питання короткого часу і що повстанці „вже досягнули перемогу". Сіганук навіть поставив вимогу, щоб всі чужинці негайно покинули Пном Пень, за опанування якого небавом почнеться бої. Американські військові кола вважають, що у випадку, коли військам Лон Нола пощастить оборонити столицю, протикомуністичний режим у Камбоджі втримається. Великої певности, однак, вони не мають з уваги на малу боєздатність камбоджських урядових військ. В опінії Державного департаменту немає стратегічного значення втримання чи упадок Пном Пенгу, коли йдеться про внутрішню ситуацію в Камбоджі.

Іран погодився увійти до Міжнародної Комісії Контролі у В'єтнамі

Вашингтон. — Іранський амбасадор в ЗСА Ардешір Загеді поінформував про те, що іранський уряд погодився прийняти пропозицію увійти до складу Міжнародної Комісії Контролі та Нагляду у В'єтнамі на місце Канади, яка вийшла з цієї Комісії з датою 31 липня ц.р. Як тепер виявилося, Іран вже раніше погодився прийняти на себе ролю члена Комісії, але з боку південнов'єтнамських комуністів (В'єтконгу) не було погодження на Іран, якого запропонували ЗСА, а кандидатуру якого підтримав уряд Південного В'єтнаму. На членство Ірану погодився також уряд Північного В'єтнаму ще перед тижнем, а т. зв. Провізоричний уряд Південнов'єтнамської Народної Республіки дав свою згоду щойно 14 серпня. Згідно з постановами договору про перемир'я, — ЗСА, Південний В'єтнам, Північний В'єтнам та В'єтконг мусять погодитися на склад Міжнародної Комісії. Як відомо, канадський представник в Комісії мотивував рішення Канади покинути Комісію тим, що вона не є ефективна у праці і що представники Польщі та Угорщини цілком не зацікавлені наглядом за перемир'ям у В'єтнамі та контролею фактів порушування перемир'я. Американські політичні кола переконані, що з приступленням Ірану до Міжнародної Комісії в праці її нічого не зміниться і вона далі буде такою ж неефективною.

Внаслідок експльозії в Лодай, Н. Дж. було 7 поранених, двох — в тому українця Богдана Турчака досі не знайдено

Лодай, Н. Дж. — В існуючій на терені цієї місцевости хемічній компанії Маллінкродта сталася у вівторок 14 серпня ц.р. о 7.50 годині вечора велика експльозія, спричинена вибухом одного з реакторів. Внаслідок експльозії було поранених сім осіб, в тому числі п'ятеро відвезено до шпиталів у важкому стані. Двох робітників, між ними українця Богдана Турчака з Ірвінґтону, досі не знайдено. Правдоподібно, вони загинули під руїнами. Розташована фабрика названої компанії побіч дороги 46 в густо заселеній околиці. Сусідні з фабрикою квартали були на якийсь час евакуйовані, але ж не зазнали якихось втрат чи пошкодження. Спричинена експльозією пожежа тривала до пізньої ночі. Шкоду обраховують на один мільйон долярів. Під час експльозії працювали у фабриці яких 15 до 23 робітників, на всіх 150 затруднених. Богдан Турчак має 52 роки і є членом 14-го Відділу УНСоюзу у Нюарку.

Державний літній табір для навчання української мови в Манітобі

Вінніпеґ (КУК). — 7-го серпня ц. р. в місті Ґімлі над берегом Манітобського озера, 60 миль на північ від Вінніпеґу, відкрито літній табір української мови для 69 українських дітей і молоді, з яких 52 є з Манітоби, 8 із Саскачевану, 5 з Онтаріо і 4 із ЗСА, по двоє з Огайо і Міннесоти. Метою табору є дати можливість учасникам краще засвоїти українську мову. До програми вишколу, крім лекцій присвячених українській мові, включено українську музику, танки, театральні виступи, фільми і товариські розваги, получені із літнім спортом, що дає можливість для практичного вживання української мови. Курс, згл. літній табір в Ґімлі триватиме повних 10 днів при участі 8 постійних інструкторів і 5 інструкторів, запрошених для окремих лекцій. Цей табір української мови в Ґімлі зорганізовано з ініціятиви міністерства туризму і культурних справ Манітоби, яке покриває майже в цілості кошти табору в додатку до оплат 55.00 дол. від особи, які покривають учасники при реєстрації. Цей літній табір в Ґімлі відбувається вже другий рік з черги. Крім міністерства туризму і культурних справ, цей табір є співзорований Асоціяцією Учителів Української Мови в державних школах Манітоби і Централею Комітету Українців Канади.

Довідник українців в Америці виростає на монументальне видання

Чикаґо (Н.Н.). — Праця над Довідником Українців в Америці за короткий час розгорнулась широко в ЗСА і Канаді. Надсподівано велика кількість провідних наших постатей з великим признанням відгукнулась на цей почин, подаючи поради і пропонуючи свою поміч — інформують з очолюваної д-ром Дмитром Штогрином редакції Довідника. За відносно короткий час вислано тисячі писем і запитників для виповнення та одержано понад тисячу біографічних даних, чи готових життєписів від нашого духовенства, визначних українців різних професій та діячів в культурному й суспільному житті української громади в обох країнах. Таким чином перша і заразом найтрудніша фаза праці над Довідником добігає до кінця. У зв'язку з цим, Редакційна Колеґія звертається до тих осіб, які одержали згадані запитники і ще не вспіли їх виповнити, зробити це в короткому часі та переслати ці свої дані на адресу Редакції. Особи, що зацікавлені цією справою, але ще не одержали запитників для виповнення, повинні негайно звернутись на адресу: Ukrainians in America, P.O. Box 3295 Country Fair Sta., Champaign, Ill. 61820.

Заповідають З'їзд Мирян УКЦеркви

Ню Йорк. — В суботу, 29-го вересня, тут в залі Колюмбійського Університету відбудеться З'їзд Мирян Української Католицької Церкви, що його організують Крайові Управи Т-ва за патріярхальний устрій та Ради Мирян. Рішення відбути такий з'їзд винесено на нарадах Крайової Управи Т-ва за патріярхальний устрій УПК-Церкви, які відбулися з участю представників 17 Відділів цього Т-ва в Ню Йорку 30-го червня. Минулої неділі, 12-го серпня, тут в домі головою Ради Мирян д-ра Романа Осінчука відбулися перші наради організаційної і програмової комісій запланованого З'їзду і на них вирішено його дату, устійнено теми доповідей, намічено прелеґентів та обмірковано подробиці технічно-організаційного порядку. В нарадах взяли участь члени Крайових Управ Т-ва за патріярхальний устрій УПКЦеркви та Ради Мирян: М. Борусевич, д-р Зенон Ґіль, Ю. Колтун, Я. Кривяк, д-р М. Навроцький, д-р Роман Осінчук, Іва Піддубчишин, інж. Степан Процик, д-р Л. Рудницький і мґр Я. Щербанюк.

Помер Станіслав Поплавський — совєтський генерал польського роду

Москва. — Тут помер на 71-му році життя генерал Станіслав Поплавський, совєтський командувач польських збройних сил після другої світової війни. Народжений у польській родині і поляк за національністю, ген. Поплавський був найвищим рангою совєтським офіцером між совєтськими офіцерами, настановленими Москвою в Польщі для утвердження совєтської контролі над цією країною. Після того, як до влади у Польщі прийшов 1956 року Владислав Гомулка, всі совєтські генерали, очолювані маршалом Константином Рокосовським, між ними й ген. Поплавський були усунені із своїх постів в командуванні польських збройних сил і відкликані до Москви. Під час Другої світової війни ген. Станіслав Поплавський був командантом одного із совєтських корпусів. Призначений із Москви на команданта Першої Польської Армії, він брав участь в зайнятті Варшави і в поході на Берлін 1945 року. Після війни був першим командантом Вроцлавського Округи і з 1947 аж до 1956 року командантом польських сухопутних збройних сил.

ЦІЄЇ НЕДІЛІ ВІДБУДЕТЬСЯ В ПЕНСИЛЬВЕНІЇ ВЕЛИКИЙ ФЕСТИВАЛЬ-СВЯТО У 80-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

Сен. Павло Юзик

Марія Лисогір

Андрій Добрянський

Барнсвіл, Пенсильвенія.— В найближчу неділю, 19-го серпня, у цій мальовничій частині Пенсильвенії, до якої приїжджали на заробітки перші наші поселенці в Новому Світі, відбудеться один з найбільших та найбагатших програмою Фестиваль - Свято, що його влаштовує окремий Комітет під патронатом Українського Народного Союзу для відзначення 80-річчя його офіційного органу „Свобода", з ініціятиви якої кілька місяців пізніше, в 1894-му році, саме в цій околиці в місті Шамокін був створений Український Народний Союз. Програму Фестиваль-Свята попередять о год. 1-ій по полудні Молебні, що їх в українському католицькому обряді відслужить Владика Василь Лостен і в українському православному обряді митрофорний протоієрей о. Андрій Дворакієвський. Програму Фестивалю започаткує спів американського, канадського й українського національних гимнів, що їх заінтонує оперова співачка Марія Лисогір, яка опісля виступатиме у програмі із сольоспівом. Відкриє Свято голова Комітету головний радний і асистент керівника організаційного відділу УНС Степан Гаврищ, а святочну промову виголосить сенатор Павло Юзик, заступник головного предсідника УНС на Канаду. У мистецькій програмі, крім пані Лисогір, виступить соліст Метрополітальної Опери в Ню Йорку Андрій Добрянський, славний із своїх виступів хор „Прометей" з Філядельфії під диригентурою проф. Михайла Длябоги, Ансамбль Бандуристок ім. Лесі Українки з Українського Бавнд Бруку, танцювальна група і дівочий хор української католицької парафії з МекАду і ансамбль Союзівки. Фестиваль-Свято відбудеться в Лейквуд Парку, Барнсвілл, Па. Майстром церемоній буде Аня Дидик.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Фіяско в Камбоджі

З 15 серпня в Камбоджі припинилася безпосередня військова допомога ЗСА для уряду Лон Нола. Не зважаючи на всі американські зусилля, військові сили Камбоджі не виявилися настільки ефективними, щоб, користаючи з допомоги американського летунства, завдати вирішального удару комуністичним повстанчим загонам, які оточили столицю Камбоджі і тільки ждуть на догідний момент, щоб остаточно зліквідувати режим Лон Нола.

У загальному контексті конфлікту в Індо-Китаї, що охоплює Північний та Південний В'єтнам, Ляос і Тайленд, війна в Камбоджі ввесь час мала „периферійний" характер і була своєрідним причинком до війни у В'єтнамі. З підписанням перемир'я у В'єтнамі та виведенням звідтам американських збройних сил продовжування війни в Камбоджі втратило практичний сенс, бо так чи інакше доля індо-китайського простору була перерішена і розвиток подій в Камбоджі не міг вплинути на зміну на краще.

Очевидно, американські військові і політичні чинники були свідомі трагізму ситуації і того, що велетенські жертви в майні і людях в Індо-Китаї не принесли сподіваного успіху. Десятилітній американський досвід у В'єтнамі черговий раз підтвердив правдивість відомої фрази генерала Даґлеса МекАртура про те, що війну треба вести або з пляном її виграти, або взагалі її не починати. Хоч у В'єтнамі американці війну хотіли виграти, з політичних мотивів вели її так, що виграти ніяк не могли.

Американські збройні операції в Камбоджі нічим не відрізнялися щодо кінцевої мети від операцій у В'єтнамі. Отже, не приходиться дивуватися тому, що вислід там такий самий, а на довшу мету може й гірший. Найвимовнішим в тому є рішення Конгресу ЗСА припинити військову допомогу для уряду Камбоджі без уваги на наслідки і без уваги на ситуацію в країні. У Південному В'єтнамі американці принаймні зробили спробу забезпечити майбутнє для протикомуністичного уряду. У Камбоджі уряд Лон Нола, який прийшов там до влади з американською допомогою, буде зданий на власні сили, і можна припускати, що його дні пораховані. З упадком цього уряду і з поворотом принца Сіганука перехід Камбоджі під комуністичну контролю є перерішеною справою. Американська політика у Південно - Східній Азії зазнала чергової поразки, яка неґативно позначиться на престижі ЗСА не тільки на цьому просторі, але й у цілому світі .

Культ особи Брежнєва

Кремлівська кліка і її пропаґандисти докладають усе більше зусиль, щоб утвердити й поширити культ особи Леоніда Брежнєва, піднесеного так само партійним режимом, як і колись Сталіна, на пост генерального секретаря ЦК КПСС і на п'єдесталь першої особи в Совєтському Союзі. В усіх пресових повідомленнях, що стосуються тих чи інших „зустрічей", прізвище Брежнєва повторюється по кільканадцять разів. В офіційних комунікатах, підписуваних досі членами „колективного керівництва" за абеткою, прізвище Брежнєва перейшло вже на перше місце. Полиці книгарень в СССР, у сателітних державах і навіть у країнах Заходу заповнені виданнями публікованих стотисячними тиражами „творів" — доповідей і промов Брежнєва, писаних для нього „підручними секретарями", що їх він тільки виголошував. Кожен виступ Брежнєва совєтська преса супроводить прославлянням його „заслуг" і його „мудрости".

Прикладом того, до якого ступеня доходить холуйське звеличування Брежнєва, може бути поширене засідання Президії Правління Спілки Письменників України, що відбулося в Києві і що в ньому, крім членів Правління СПУ, брали участь також провідні літератори УССР. Про вручення Брежнєвим „ордену дружби" Українській ССР, „відзначення", що його одержали водночас не тільки всі совєтські союзні й автономні республіки, але й автономні області та національні округи СССР, говорилось на тому засіданні як про „справжнє свято для всього народу", як про „велику радість, що надихає, кличе до нових творчих звершень" і т. д.

Письменники з іменем, деякі навіть з науковими титулами, не соромилися переганятися під час цього засідання у вихвалюванні „промов" Леоніда Брежнєва, які, мовляв, мають „велике теоретичне значення", як „орієнтир на прийдешнє в міжнародному, господарському і культурному житті народу". Леонід Новиченко — літературознавець, доктор філологічних наук аж захлинався від того, що письменники мають щастя черпати із промов Брежнєва „партійну мудрість". Один із найвидатніших поетів Української ССР і водночас дійсний член Академії Наук УССР і головний редактор Української Радянської Енциклопедії, Микола Бажан, „з глибоким зворушенням" прославляв „слова синівської любови до України, до українського народу, що ними почав свій виступ Л. І. Брежнєв на врученні республіці ордена Дружби Народів". Усі ті й інші літератори, висловлюючи свою „радість" і „вдячність", зобов'язувалися водночас „створити глибокоідейні і глибокохудожні книжки", „боротися проти проявів безідейности".

Достоменно так само звеличували „батька" Сталіна, його промови і його мудрість, його опіку й любов нинішні Козаченки, Смоличі й Бажани в 1930-их і 1940-их роках, в той час, як Сталін винищував їхніх колеґ і готувався викоренити увесь український народ. Сьогодні вони ґльорифікують Брежнєва, каґебівський режим якого започаткував тотальний наступ на знищення української національної свідомости, історичних традицій і національної культури.

Араби вимагають санкцій проти Ізраїлю

Об'єднані Нації, Ню Йорк — Спроба ізраїльських чинників захопити лідера палестинських арабів д-ра Джорджа Габаша, який мав находитися на іракському літаку, що його ізраїльські винищувачі примусили приземлитися на ізраїльському аеропорті 10 серпня, стала причиною поновного загострення ситуації на Близькому Сході. Арабські держави звернулися до Ради Безпеки ОН з вимогою засудити дії Ізраїлю та винести постанову про відповідні санкції. Рада Безпеки розпочала розгляд арабського внеску і є всі підстави припускати, що тим разом винесе рішення в некорисіть Ізраїлю. Справа в тому, що своїм поступком Ізраїль значно погіршив свою позицію на міжнародній арені і то до такої міри, що навіть ЗСА, які досі помітно виступали в обороні Ізраїлю, є схильні тим разом голосувати за осудження найновішого агресивного ізраїльського акту. ЗСА не згоджуються тільки з пропозицією, щоб стосувати якісь особливі санкції проти Ізраїлю, а пропонують обмежитися до самого засудження вчинку.

В. Ласовський

ДО ДРУГОГО КОНГРЕСУ СКВУ

ХУТОРЯНСТВО, ЧИ ШИРОКОПРОСТІРНЕ, ДЕРЖАВНИЦЬКЕ МИСЛЕННЯ

Скепсис багатьох, що супроводив підготову до Першого Конгресу СКВУ, мовляв, спроба приречена на невдачу, враховуючи нашу природжену незгідливість і отаманію, виявився безпідставний. Сталося чудо, враховуючи власне нашу природжену незгідливість і отаманію. Національна свідомість і громадська розумність подолали всі відосередкові сили, що діяли в некористь діяспорального зрушення українства до викристалізування найвищої форми єднання — конґресу та його виконного органу в перманенції, Секретаріяту.

Наразі не підемо далі постання цього чудового твору, що маєстатичним монументом раптом зависочів над чи не трьома мільйонами українського люду, розметаного присудом злої долі по всіх континентах і країнах вільного світу. Спинімся, бо може замало ми спинялися і до Конґресу і після нього над питанням, що з бігом часу все настирливіше домагаються чітко і вичерпно зформульованих відповідей. Яка саме роля призначена СКВУ в діяспоральному, українському суспільстві? Яке його відношення до найнижчих клітинних організацій в його системі? Які засоби і межі втручання в їхню діяльність має проявити СКВУ, і чи може бути мова про це втручання? Як мають виглядати організація Секретаріяту СКВУ, його виконні органи чи пак Комісії, а що важливіше їхня співдія в здійснюванні генеральної, ідейної лінії СКВУ? На якій матеріяльній базі мали б працювати оті Комісії і що саме мали б вони матеріяльними засобами здійснювати, реалізуючи генеральну ідейну настанову СКВУ (вдаваймо, що нам невідомі жалюгідні матеріяльні ресурси Секретаріяту на часовому відтинку від Першого Конгресу по нині)? Як саме поглиблювати й досконалити організованість вільного українства, щоб наявність СКВУ позначалася постійним ростом концентраційної здатности в реалізації ідейних настанов СКВУ, в його ділянці назовні і всередині суспільства?

Може це й не повний перелік тих питань, що повинні нас турбувати і що повинні ще до Другого Конгресу знайти відповіді, проте не сюди спрямовані ці рядки, що в них хотілося б знайти тільки спільний знаменник до утворювання цих відповідей.

Чудо виникнення СКВУ в тому, що виник він із хаотично творених на неозорих просторах вільного світу громадських організмів і мікроорганізмів нашим патріотичним суспільством, ще до „великого ісходу" і після нього, різних призначень і ідейних намірів. Були це і партійні твори, і віроісповідні, і виховні, і культуротворчі. Творили організації і „східняки" і „західняки", і жінки, і професіоналі, і економісти, і студенти високих шкіл. Деякі з цих організацій просто веґетували, деякі проґресували в своєму чисельному зрості, амбіціях і досягненнях. Проте, всі вони були тільки окремими хутірцями чи знатними хуторами, а їхнє членство було позначене хуторянською ментальністю: „за тином і перелазом не моє", або „моя хата скраю". Ліпше не згадувати тут інших хуторянських „достоїнств": ненависництва, інтриґанства, шкідництва, обмовництва одних у відношенні до других.

Хутірці вростали в ґрунт, обживалися, вирощували своїх „промінентів", ці створювали хуторянські доктрини, що в них аж ніяк не було місця на шукання будь-якої стежинки до сумежного хутірця, часом зовсім навпаки — хуторянські ідеологи заперечували можливість творення комунікативних стежок між хуторами, закріплювали за собою право проповідувати свої хуторянські доктрини, заступаючи „універсальні" українські позиції на благо універсального українства.

∴

А ось чудо. Здоровий національний порив, стихія патріотизму, наглий спалах яскравого усвідомлення надзвичайної ваги єднання, як за помахом чародійної палички, розметали геть хабузи хуторянської обмежености, особистого та групового амбіціонерства, ненависництва, і рядом в прикладному здруженні засіли вчорашні „далекі сусіди" на Першому СКВУ. Здавалося тоді, так радісно думалося тоді, що хуторянству кінець і хутори та хутірці стануть співдіючими клітинами одного потужного організму, якому, коли покликатися на резолюції тодішнього Конґресу, Богом і Людом буде наданий обов'язок і право здійснювати дві основні функції: боротьбу за українську правду на міжнародному терені, а на внутрішньому — напружену дію для збереження українства в наростаючих кадрах нових поколінь, а втім творення ними духової культури, що буде утверджувати їх в національній ідентичності, а вирощувана в умовах вільного світу поповнюватиме жахливі прогалини в духовості цілої нації, спричинені московським злочинним виполюванням українства на рідних землях.

Радісні, хвилюючі сподівання не здійснилися впродовж років і СКВУ завис у повітрі, як фата-морґанний образ, не досягаючи землі, не врісши у ґрунт, не спершись на хутірських садибах, не протягнув між ними комунікативної сполуки, хоч може багато змінилось у партикулярній психіці хуторян.

∴

Не спрямовані ці рядки на прагматичне розсвітлення дії СКВУ від часу Першого Конгресу. Їх приціл — колишня візія, що не стала, як боляче, дійсністю. Їх мета це може і недолуга спроба накреслити образ дії СКВУ в його наступному етапі існування, що в ньому хуторянський стиль побутування нашої мільйонової громади заступила б напружена праця на базі широкопростірного державницького мислення у рядових громадян і їхніх провідників.

Так, державницького. Бо про що ж мріялося колись на вид многолюдного Першого Конгресу, погоджених і поєднаних громадських провідників, як не про те, що ось визріває уряд монументального суспільного твору, що його можна, без остраху на перебільшення, назвати державою значної частини українського народу? Багато з тих прерогатив, що окреслюють конвенційне поняття держави, заступили б тут прагнення до централізації, велика всеоб'єднуюча ідейність маси, її готовість дати найбільшу допомогу матеріяльного і морального порядку керівництву, яке на щоглу свого виконного твору викидає прапор з гаслами, що їх ніхто з національно думаючих українців не може заперечувати. А втім, що ж, як не туга до власної державности, може і не усвідомлена вповні, згуртувала все діяспоральне українство у Першому СКВУ?

Був би це, значить, перший, либонь безпрецедентний в історії людства, державний твір безтериторіяльного суспільства, роз'єднаного величезними географічними просторами, різними державними приналежностями, діяннями різних культур, різних життьових стандартів, проте з'єднаних вольовою настановою нерозривного взаємного зв'язку, кровним і чуттєвим пов'язанням з національним масивом на рідних землях, прагненням боротьби з поневолювачем Батьківщини. Був би це державний твір, спертий на основах добровільности та жертвенности громадянства, його ж правні санкції діяли б в моральній площині.

Не хочемо виходити поза свої компетенції, переводячи деякі аналогії поміж позабатьківщизняною українською державою і конвенційним державним твором, але певне є те, що фактичним урядом був би Секретаріят, а всі його Комісії — міністерствами. Здається, що при такому підході до екзекутивного тіла СКВУ його аналогія з державним твором може бути переконливіша.

А хутори? Хутори постали внаслідок освоювання чужоземної дійсности пришельцями в незнані країни, а в них вони здійснювали свою найліпшу волю послужити батьківщині і віру, що своєю виключністю та засклепленістю найліпше прислужаться справі. Хуторянська мозаїка з різновиддям її характерів і призначень безумовно може стати будуючим

(Закінчення на стор. 4-ій)

М. Л-а

СТЕПАН РУДАНСЬКИЙ

(1)

Є письменники й поети, яких згадуємо частіше, а є й такі, що чекають певних нагод на згадку. Такими нагодами є звичайно заокруглені роковини народження чи смерти.

В цьому році проминуло сто років від дня смерти Степана Руданського. Але в даному випадку навіть і такі роковини не вплинули на приділення йому належної уваги. Не чути було, щоб влаштовувано Руданському літературні вечори, а в пресі відведено було йому дуже, дуже мало місця. Але з преси довідуємося про те, що в Україні створено спеціяльний комітет, який має зайнятися відзначенням 100-их роковин смерти Степана Руданського. Слід було б подумати про відповідні форми згадки про Руданського й у діяспорі. Для цього залишається нам ще майже половина ювілейного року.

З пригадкою про 100-ті роковини смерти поета подамо і деякі відомості про нього, чим започаткуємо на сторінках „Свободи" відсвіження пам'яті про цього непересічного українського поета.

Протягом свого 80-річного існування „Свобода" відступала багато місця українській літературі. Багато творів видавала окремими виданнями. Між ними знаходимо також і однотомник творів Степана Руданського, виданий 1915 року під назвою „Повна збірка веселих віршів Степана Руданського". Видання це проєктувалося напевно раніше, бо вміщена в однотомнику передмова Олександра Лотоцького має дату: Петербург, 1911.

Олександер Лотоцький починає свою передмову словами:

"Глибокий сум навіває на душу ім'я Степана (Василевича) Руданського. Великий талант призначила йому доля, але разом з тим поставила його в тяжкі життьові обставини, серед яких не міг він розвинути та виявити свого хисту і нарешті передчасно зійшов зі світу."

В такому тоні висловлюється кожний автор біографії Руданського. Такого переконання набере кожний, хто з його біографією запізнається. Тому буде доцільним пригадати читачам біографію Степана Руданського.

Відносно дати народження поета можна знайти часто оці дві: 25 грудня 1833 р. і 6 січня 1834 р. Це та сама дата: перша за старим стилем, друга — за новим. Ці дати подаються в нових літературних джерелах, і їх слід вважати вірними. В давніших джерелах подаються інші роки народження. Сергій Єфремов („Історія українського письменства", том П, стор. 78) вважає рік 1830 роком народження Руданського, а Олександер Лотоцький у згадуваній вище передмові подає рік 1831-ий.

Степан Руданський прийшов на цей світ у селі Хомутинцях, Винницького повіту*) на Поділлі, в родині священика Василя Руданського. В тому часі в Хомутинцях школи не було, її засновано там щойно в 1861 році. Отож Степан Руданський набирав початкову освіту в місцевого дяка і від свого батька. В 1841 році віддано Степана до Шаргородської духовної школи (бурси). В Шаргороді вчився він до 1849 року, а тоді вступив до Духовної Семінарії в Кам'янці-Подільському. Семінарію закінчив 1855 року. Як кращого студента спрямовано Руданського до Духовної Академії в Петербурзі для поглиблення теологічної освіти.

Прибувши до Петербургу, Руданський залишив думку стати священиком і вступив до Медично-Хірургічної Академії. Це сталося проти волі батька, і з цього приводу батько часто відмовлявся давати синові потрібну для студій фінансову допомогу. Конфлікт між сином і батьком зародився ще в роках, коли Степан був у Кам'янці-Подільському. Причиною непорозуміння були розходження в поглядах: батько був понад міру льояльним до російського уряду і кривим оком дивився на сина, який був українським патріотом. Син захоплювався українською народною мовою, любив українські народні пісні, любив український народ, особливо його простолюддя, з яким зжився в своєму дитинстві в Хомутинцях.

Про відносини Степана з батьком довідуємося таки від самого Степана, з його листа до брата Григорія. Лист настільки багатий на світло для вияснення цієї справи, що варто його зацитувати:

"Коханий Гришо,
милий мій брате!

Лист твій від 28 марта і п'ять карбованців я відібрав на страсні**) неділі, — не повіриш, як ти мене потішив перед святами: за тії гроші я хоч трохи підновився навесні, принаймній підновив старий жупан та шаровари, вставивши нові червонії пасмужки, та ще й на свята зостався карбованець у кишені. Спасибі тобі, братику, за твою щирість, і вибачай мені, що я так довго не писав до тебе, бо я тут мало що й винен. Спершу екзамени, а потім праця, щоб скільки-небудь поправити свою долю, затримала мене аж до сего часу; екзамен пройшов нічого і переходжу в четвертий курс, а робота іще тілько наполовині, іще треба цілий місяць посидіти, щоб що-небудь пустити у світ, не то щоб для слави, а хоч для кишені, бо біда таки бідою, а два роки ще треба пожити в поганім Петрополі.

В кінці мая відібрав я від батьків 15-ть карбованців і до решти опорядився: справив собі нові штани за 9-ть карбованців і чоботи за 3½, а решту — проїв; не вмирати ж з голоду! Але скажу тобі, братику, гірко мені прийшлося тих 15 карбованців, —з ними разом я відібрав від батька такий лист, що й сам був не радий. Випишу тобі декотрі місця; от вони:

„Мне обидно, что ты писал не сам, а через других просишь денег, как будто считая для себя унижительным просить об этом самому, — еще горше обидно то, что ты пишешь к Александру письмо на мое имя и его просишь за деньги...

(Закінчення буде)

*) Я особисто обстоюю правопис „Винниця", а не „Вінниця", Адже ця назва походить від слова „вино", а не „віно".

**) Руданський часто вживає народних граматичних форм.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО МІЛІТАРНО - ПОЛІТИЧНІ ЗАГАДКИ

В. Гут - Кульчицький у цікавій статті „Про народження загадки" („Свобода" ч. 118) пише про різні помилки з історії воєн, а між ними згадує: що було б, якби Хмельницький по перемогах на фронті пішов був на Варшаву, а не повернувся до Києва? Або шведський король Карло XII в 1709 р. був послухав порад Мазепи і пішов на Московщину, а не в Україну.

До цих прикладів можна б ще додати деякі моменти з наших визвольних змагань 1918 - 20 років. Що було б, якби Київські СС'и в 1918 році були послухали заклику Українського Галицького Уряду і прийшли з поміччю УГА? Можна з певністю сказати, що тоді УГА була б зайняла Львів і Перемишль, бо польська армія стояла тоді ще на „слабих ногах" і не встоялася б нашому наступові, а тим самим не мала б сили окупувати Східню Галичину. І друга загадка: Що було б, якби в 1919 році українські армії, замість іти на Київ, пішли на Одесу і Чорне море, бо такий плян підпадали військові круги. Коли б один чи другий плян був здійснений, сьогодні ситуація в Східній і Середній Европі була б інакша. Та похибок тепер не зміниш, можна лише сказати словами народньої приказки: „Коби знаття!"

О. З.

Боффало

ДВА ТОРРЕСИ

Ради історичної точности я хотів би справити одну інформацію в статті В. Давиденка „І знову Винниченко" („Свобода", 11 серпня 1973). А саме — оборонцем Шварцбарта на паризькому процесі за вбивство Головного Отамана С. Петлюри був не Моріс Торез, член ЦК Політбюра Французької комуністичної партії (нар. 1900 р.), а зовсім інша особа — адвокат Анрі Торрес (нар. 1884 року).

С. Гординський

Верона, Н. Дж.

Д-р Іван Головінський

ІДЕАЛІЗМ І ПРАГМАТИЗМ ВИХОВНОГО ІДЕАЛУ

(2)

Можна по-різному інтерпретувати сучасні впливи у виховній філософії, одначе треба ствердити, що історично і психологічно-християнський виховний ідеал найкраще відповідає нашій духовості. Можна сміливо твердити, що особливо тепер, в другій половині XX століття, християнський виховний ідеал став антитезою діялектичного матеріялізму.

Ліберально - проґресивний напрямок у виховній філософії розвинувся під впливом течії дарвінізму, матеріялізму і психоаналізи. Основним твердженням дарвінізму є погляд, що людина стоїть у центрі знаного нам життя, як витвір еволюційних процесів. Дарвінізм розглядає еволюційні процеси, як вислід цілої серії „припадків", відкидаючи само поняття доцільности, а заразом і поняття Творця-Абсолюта.

В сучасній науці відомі світової слави науковці і біологи (P. Chanchard, L. von Bertalanffy, Driesch та ін.), серйозно квестіонують „припадковість" розвитку життя, особливо його найвищих форм. Також сучасні психологічні досліди над вищою нервовою системою підтверджують висліди так званої структуральної психології, яка більше зближена до філософії Канта і Лейбніца з їх натяком на існування „вроджених ідей", ніж до дарвіністичної „припадковости".

Лібералізм у виховній філософії постав, як відомо, як реакція на пуританську філософію, яка уважала, що людина приходить на світ в основному злою. Тут можна зробити цікаве завваження, що так Фройд, як і Дюї, розвинули свої погляди до певної міри, як реакцію на погляди своїх батьків і свого дитячого оточення. Наприклад, батько Фройда був ортодоксальним рабіном, а батько Дюї — пуританським священиком. В той час, коли пуританізм розглядав людську вдачу як в основному злою, лібералізм, відкидаючи поняття „зла" і „добра", уважав людину в засаді „невтральною", яка стає злою лише внаслідок впливів оточення. У ліберальній філософії виховання вбачаємо впливи французького романтизму XIX ст., як також впливи психоаналізи Фройда.

Охочих запізнатися докладніше із психоаналізою можна звернути до моєї статті „Теорії формування індивідуальности людини" („Гомін України", 18 вересня, 1971 р.) На цьому місці думаю тільки зазначити, що Фройда гостро критикували навіть самі співтворці психоаналізи, як Адлер і Юнґ, як також критикували його власні учні. В загальному критики вказували, що Фройд звертав завелику увагу на ролю статевих гонів, недоцінюючи ролю особистого „я".

За головну слабість психоаналізи треба уважати те, що вона в практиці не дає жадних порад, як скріплювати силу особистого „я", себто силу волі. Це стало причиною, що протягом минулих 20-ти років впливи психоаналізи почали підупадати. Ліберально-проґресивний напрямок у виховній філософії характеризує також так званий математично-статистичний підхід до рішення виховних проблем. Себто, рішаючи виховні проблеми, мірилом вартости стає, як на дану проблему задивляється числова більшість. Морально-етичні засади стають релятивними вартостями, а в центрі ліберальної системи стоїть особисте самовдоволення.

Третім сучасним головним виховним напрямком слід уважати комуністично-тоталітарний. Комуністичне виховання в сучасному є синтезою атеїзму, діялектичного матеріялізму і рефлексології Павлова.

Розвиток цієї виховної системи пов'язаний із іменами Крупської, Виготського, Макаренка та інших. Ціллю комуністичного виховання, за словами Кайдова, міністра освіти СССР, є розвинути педагогіку як знаряддя виховання „нової людини", будівничого комуністичного суспільства. Щоб осягнути цю свою ціль, комуністи звернули особливу увагу на дошкільне виховання. Вже на IV конференції дошкільного виховання в 1928 році були створені основи програми комуністичного вишколу в дошкіллі. Головною ціллю стала індоктринація в атеїзмі і колективізмі. Ті завдання були знову повторені на XXII з'їзді КПСС.

Розвиток комуністичної виховної ідеології мав також свої проблеми і „ухили". Зараз після Першої світової війни в совєтській педагогіці проявилися сильні західні впливи, які причинилися помітно до розвитку нової ділянки, так званої педології.

Педологія, як наука, займалася проблемою індивідуальних різниць поміж людьми, звертаючи увагу на те, що індивідуальні різниці є вислідом не тільки виховання і впливів оточення, але також спадкових чинників. У своїх твердженнях педологія часто різнилася від учення діялектичного матеріялізму про людину, як витвір історично-суспільних процесів, як також різнилася від інтерпретації ґенетики Лисенка й Мічуріна.

У вислід витворилась сильна опозиція проти педології збоку партійного апарату і таких педагогів, як проф. Медінський і Макаренко. Уже в 1936 році ЦК КПСС офіційно вирішив, що педологія заснована на „антимарксистських тезах". Це рішення на довгі роки стримало розвиток педагогіки як науки в Совєтському Союзі. Етика совєтського виховання найкраще може бути схарактеризована на прикладі „Павліка" Морозова, історії, відомої нашим читачам, як етика соціяльної диктатури.

(Закінчення буде)

Дмитро Чуб

ВЕЧІР ГУМОРУ Й ДОТЕПІВ

(„Галло, Американська Україно", в Ессендоні)

Зоя Когут має спостережливе око й гостре перо. Та цього разу зі сцени в Ессендоні (біля Мельборну), де 5-го серпня з успіхом відбувся веселий вечір під загальною назвою „Галло, Американська Україно!"', чули ми не гостру сатиру, а легкий дотепний гумор авторки цих скетчів. Готуючись до турне по Америці й Канаді з подібними вечорами гумору й сатири, авторка багато місяців працювала над текстами твору, кілька разів переробляла їх, пристосовуючи до обставин, та щоб вони і формою і змістом були цікаві для тамошнього глядача.

Програма вечора фактично складається з трьох скетчів. Перший, в якому беруть участь сама авторка Зоя Когут та артистка Ірена Залеська, має познайомити заморських глядачів з українською Австралією на тлі цього континенту. Цю ідею авторка майстерно втілила в окремі літери абетки. Тож перед авдиторією в діялозі проходить дотепна характеристика всього того, над чим можна покепкувати, легко висміяти, навіть часом у шаржованій формі, розважити публіку. Тож на літери абетки потрапило багато дрібніших і більших об'єктів, починаючи від самої Австралії. Отже як Іван Котляревський в своїй „Енеїді" в розділі про пекло, так і Зоя Когут у своїй виставі „проїхалась" по діячах, партіях, організаціях, поетах і письменниках, недоліках громадського та культурного життя, не минувши навіть і спритного Ватикану та австралійського уряду. Тож у першому розділі, цього „реферату" для американців, мов у кривому люстрі, глядач побачить еміграційні будні нашої спільноти в Австралії і загальну характеристику самої Австралії.

Друга частина зосереджує нашу увагу більше на житті родини нашого поселенця та проблемах виховання дітей. В цій частині беруть участь переважно артистка Ірена Залеська в ролі Наталки та наш майстер гумору — артист і режисер Ярослав Гевко в ролі ультрапатріота Геника. В його особі бачимо фактично фальшивого патріота, який грає великого діяча й патріота, а про виховання власних дітей немає елементарних знань. Гойдаючи дитину і теліпаючи нею трохи не під стелю, він співає пісеньку „Ми гайдамаки"... Дружині (Наталці) теж немає часу, бо вона завжди поспішає до театру на проби. На цьому тлі між подружжям весь час відбувається палка дискусія. Чудова гра добрих акторів і комічні ситуації раз-у-раз викликають сміх і оплески в залі.

Уже в кінцевому скетчі, що відбиває життя цієї родини на американському континенті, бачимо наслідки виховання їхніх дітей — Юрка та Оксани, яких тепер уже зустрічаємо майже в дорослому віці. Юрко зовсім не хоче дома розмовляти українською мовою, навіть з батьком, запустив бороду і носить пацьорки, нагадуючи пустоголових пейсатих та бородатих молодиків, що дисонантом проходять по вулицях наших днів.

Правда, дочка Оксана потрапила в краще оточення і виглядає й поводиться пристойно, не цурається своєї мови, що є повним контрастом до Юрка. Ці сцени — тяжке обвинувачення для безлічі тих батьків, що лише в розмовах прикриваються патріотизмом, а справді нічого спільного з ним не мають: вони не посилають дітей до рідної школи, не куплять рідної книжки, газети, не підуть на українську виставу і не належать навіть до своєї громади. Таких типів, що занедбали душу рідної дитини, ми бачимо на кожному кроці і в Австралії, і є вони на всіх кон тинентах, де живуть наші люди.

Але як в житті, так і в цьому творі бачимо, що є родини, де батьки зуміли виховати повноцінних молодих людей, якими можна гордитися. Таку постать у прикінцевому скетчі бачимо в особі приятеля Оксани, якого звуть Мікі, тобто Микола. Він розмовляє доброю мовою, цікавиться книжками і має пристойний вигляд. Його ролю виконала також артистка Ірена Залеська.

Тож цей веселий вечір — ця гумористична вистава пройшли з добрим успіхом не тільки тому, що побудована на цікавих дотепах, ситуаціях, а й тому, що вона має виховне значення, що вона б'є по недоліках сучасного нашого життя. Правда, для окремих наших товстошкурих сампросебедбайків, які навіть за рік ні разу не прийдуть до свого народного дому на виставу, на свято Шевченка, не читають своєї книжки і преси, потрібно не легкого гумору, а палкого Тарасового слова, вогненного бича, який би досяг до найглибших куточків зачерствілої душі бородатих молодиків і безбородих „обивателів" з українськими прізвищами.

Понад 300 осіб із задоволенням оглядали цю оригінальну й дотепну виставу, яка відбулася під патронатом Української Громади Вікторії. Тільки, на жаль, Громада палець об палець не вдарила, щоб приготувати хоч залю, щоб привітати, подякувати артистам за успіх і попрощати перед виїздом у далеку дорогу.

І. Дурбак

Гості з Австралії

Під патронатом Союзу Українських Організацій, Союзів Українок Австралії й Америки, Т-ва Українських Письменників „Слово" — виступатимуть дві союзянки з Мельборну, Австралія, делегатки СУА на II Світовий Конгрес у Торонті: Зоя Ніконенко - Когут, відома сатирична поетка, й Ірина Кобзяр - Залеська, заслужена акторка українських театрів, з вечором гумору й сатири „Галло, Американська Україно!" по українських літніх оселях у серпні, і по наших осередках у вересні та жовтні ц. р. Перший їхній виступ у неділю 19 серпня на Союзівці.

Зоя Ніконенко-Когут

В козацькій родині Ніконенків прийшла на світ 21 травня 1925 р. у місті Суми На Чернігівщині Зоя, що вже в народній школі почала писати принагідні віршики й сатири на своїх учителів. Вона редагувала шкільну газетку, друкувала в ній перші твори. Середню школу закінчила в 1942 р., а в 1943 р. вивезли її на працю до Німеччини. Влітї 1946 р. вступила на університет у Фрайбургу, де студіювала філософію, психологію, історію й літературу. В 1949 р. одружилася з Лонгином Когутом з Борислава й виїхала в Австралію, де поселилася в Мельборні. Друкувалася в українських журналах і газетах: в Австралії — „Новий Обрій", „Вільна Думка", „Церква й Життя", в Канаді: „Нові Дні", „Північне Сяйво", в Америці: „Лис Микита", „Наше Життя". Її вірші й сатири передруковували й інші наші газети. Перша її книжка — „Культурні арабески", появилася накладом 1.500 примірників заходом Українського Видавництва „Просвіта" в Мельборні. Перший наклад розійшовся в короткому часі, тому Видавництво приготовляє друге, доповнене видання.

Зоя Ніконенко-Когут

В передмові до її першої книжки мистець Едвард Козак (Еко), що намалював обкладинку до неї, підкреслив, що „авторка вже добре відома чи не на всіх континентах українського еміграційного поселення... вірші Зої Когут відразу звернули увагу як самих читачів, так і літературних спеців". Вкінці називає її „поеткою сатиричного жанру високого рівня та великої громадської відваги".

Ірина Книш у книжці „Відгуки часу", на 386 стор. пише про неї так:

„Авторка, можливо, перша в нас сатирична поетка неперевершеного рівня, а напевно перша, що піднеслася до таких високих реґістрів політичної сатири. Це потужний, хоробрий сміх, що хльостає іронією, глумиться гротескою, шмагає шаржем, бичує сарказмом".

Немає сумніву, що Зоя займає одне з перших місць між нашими сучасними сатириками, як наскрізь модерна поетка. Тому наша молодь захоплюється її неперевершеними сатирами. Вона відчуває духа часу і йде в авангарді нашої поезії Подаємо один зразок її найновіших поезій:

ЕМІГРАЦІЙНІ БУДНІ

А час — минав...
Хвилини бігли,
Години, місяці, роки...

Діти — росли,
дівчата — стигли,
Мужніли горді парубки...
Літа минали. П'ятдесятий,
А потім, згодом,
шістдесятий...

Пасків змінялась ширина,
Спідниць — покрій і...
довжина!

Волосся колір, зморщок сито,
Змінялись мрії і смаки,
І кожний вже цілком
відкрито,
В слова вбирати міг —
думки...

Хоч, правда, хто тепер
їх слухав?..
Час біг... Ми шкрібались
за вухом,
І от — скажім
за двадцять літ,
Ми потрапляєм
в інший світ!..
Світ еміграційних буднів!

Ірина Кобзяр-Залеська

Її родинне місто — Львів, культурний центр Західної України. З юних літ була ученицею ритмічної та хореографічної школи проф. О. Суховерської. В половині 1930-их років брала активну участь у Студентському Драматичному Гуртку у Львові під керівництвом В. Ковальчука. В 1941 р. вступила до Студії Художнього Слова проф. І. Бендерського, потім перейшла до Театральної Школи маестра Й. Гірняка. Під кінець Другої світової війни на еміграції вступила до балетної групи балетмайстра О. Сасяка, в 1945 р. перебрала провід над молодшою балетною групою. У 1946 р. вступила до Театру - Студії реж. Й. Гірняка, згодом перейшла на працю педагога ритмоплястики в танковій школі ІМКА в таборі в Міттенвальді. До цього часу виступала під прізвищем І. Варцаба. З переїздом до Австралії в 1950 р. стала членкою - основницею Українського Театру ім. Леся Курбаса в Мельборні, під прізвищем І. Залеська. В 1959 р. зорганізувала при тому ж театрі Театральну Студію для молоді. З 1965 р. виступає в радіо у програмі „Пів години України". В 1966 р. брала участь у телевізійній програмі „Українська в'язанка". Від 1962 р. аж досі веде Ритмічно - пластичну Студію для молоді. Співпрацювала з режисерами: Й. Гірняком, О. Добровольською, М. Мартинюком, Ст. Залеським і з балетмайстром О. Сасяком.

Ірина Кобзяр-Залеська

Вона була „прімадонною" Українського Театру ім. Л. Курбаса в Мельборні, належала до його Управи, навіть якийсь час очолювала його, відбувала турне по інших містах Австралії.

На запрошення австралійського уряду з Ритмічно-плястичною Студією дала низку концертів на сцені та в телевізії, поставила дитячу п'єсу М. Підгірянки „В чужім пір'ю".

Повних 22 роки брала активну участь у громадському житті: була головою Відділу СУА в Мельборні, зорганізувала перші пластові табори, часто виступала на імпрезах СУА, Пласту, в Українській громаді Вікторії в Мельборні, разом з її покійним чоловіком, маестром Степаном Залеським.

Уряд Чіле застосує гострі заходи...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

як протест проти соціялістичної політики марксистського президента Альєнде. Останніми тижнями посилили свою діяльність в Чіле терористичні групи правого і лівого напрямку. В понеділок, 13-го серпня, коли президент Альєнде промовляв на телевізії, невідома група терористів висадила в повітря електрівню, спричиняючи припинення електричного струму до Сантіяґо та перериваючи промову Альєнде. Не відомо, хто був причетний до цього вибуху в електрівні. Президент Альєнде заявив, що винні праві „фашисти". Натомість, праві газети твердять, що бомби були підставлені крайньо-лівою терористичною організацією. Такі взаємні оскарження є щоденним явищем в Чіле. Між іншим, ліва преса та ліві телевізійні та радіостанції почали нову протиамериканську пропаґандивну кампанію. Наприклад, ці засоби масової інформації твердять, що американський амбасадор Натенієл Дейвис і інші члени американської амбасади є аґентами Сі-Ай-Ей та що вони стараються повалити уряд марксиста Альєнде. Соціялістична газета „Ультіма Ора" твердила, що американська амбасада фінансує теперішній страйк власників вантажних автомашин. Політичні коментатори твердять, що ці нові закиди в бік американської амбасади є відповіддю на твердження правих кіл, що терористична діяльність в Чіле є під контролею комуністичної Куби.

Брежнєв переводить контролю жнив у Казахстані

Алма-Ата, Казахстан. — Генеральний секретар КПСС Л. Брежнєв прибув 14-го серпня до Казахстану, щоб тут на місці познайомитися з ходом жнив і сільськогосподарською ситуацією в загальному. Разом з Брежнєвим прибули провідні сільськогосподарські совєтськ і спеціялісти, а також партійні достойники. Згідно з інформаціями, Брежнєв має оглянути окремі колгоспи, а також зустрінутися з партійними діячами Казахстану. Передбачені збори казахстанського партійного активу в Алма-Аті, на яких промовлятиме Брежнєв.

В Казахстані якраз почався збір весняних посівів і совєтський уряд докладає всіх зусиль, щоб цей збір випав якнайкраще та поповнив недоліки в жнивах на просторах европейської частини СССР, де тривалі дощі утруднили збір збіжжя. Совєтська преса інформує, що до Казахстану спрямовано значне число сільськогосподарських машин з України та областей Російської Федерації, де закінчено жнива для допомоги у жнивах населенню цієї азійської совєтської республіки.

Чикаґо відзначило Тиждень Поневолених Народів

Український ридван у поході під час 15-ої Маніфестації Тижня Поневолених Націй у Чикаґо 21 липня 1973 року.

(н) Окремий Комітет Тижня Поневолених Народів, що діє під спонзорством посадника Чикаґо — Ричарда Дейлі, відзначив цей Тиждень, 15-ий з черги, окремою Маніфестацією - походом по головній маґістралі міста — Стейт Стріт та святочним прийняттям в Пік-Конґрес Готелю, в суботу 21 липня ц. р. В цій Маніфестації взяла участь, як і кожного року, Українська Група, друга щодо численности учасників, після Литовської Групи. Підготову Української Групи перевів окремий Український Комітет Тижня П. Н., в склад якого входять представники різних громадських і церковних організацій з Управою, що її д-р Р. Кобилецький, як голова, мґр Уляна Целевич, Марія Шпікула, Т. Марцинюк та інші. В українській колоні, що маршувала в зразковому порядку під проводом маршала Групи п. І. Павлика, голови ОСУМА ім. Павлушкова, молодь Осередків СУМА в Чикаґо, українські ветерани різних військових з'єднань, в тому також найстаршого - УСС (мґр Н. Рибак), жіноцтво Союзу Українок, Об'єднання ЖОЧСУ, Золотого Хреста, членство ООЧСУ (8 Відд.), Демократичного Об'єднання, УНСоюзу і інших, в більшості зі своїми організаційними прапорами та різними транспарентами, що в їх написах засуджено імперіялістичну, русифікаторську політику окупантів. Обидві українські церкви репрезентували оо. Ф. Білецький (українська православна Катедра св. Володимира) та М. Бутринський (парохія св. Володимира й Ольги.)

Окрему увагу звертав відповідно удекорований великий віз-ридван, який символізував колоніяльну політику Москви в Україні. Віз фінансували дві українські каси — „Самопоміч і „Певність"'. Здовж траси маршу — Стейт Стр. —, замаєної прапорами національних груп — учасників маніфестації, в тому також чотирма великими синьо - жовтими українськими, тисячні маси різнорідної публіки вітали маршуючі колони грімкими оплесками і схвальними окликами. На почесній трибуні уставилися члени Комітету Т.П.Н. з представниками міста, стейту та федеральних властей у проводі, при чому Українську Групу репрезентували пані Целевич і Шпікула. Завважувалося одначе в Українській Групі, на жаль, брак деяких молодечих організацій (ОДУМ, Пласт) як також власної духової оркестри, яка у минулих подібних маніфестаціях брала звичайно участь, причинюючися до престижу і репрезентації Групи на того рода публічнім, звичайно одинокім, виступі під час року, перед американцями. Частинним виправданням може бути літня пора, коли активна молодь перебуває на таборах, але і в цьому знайшли інші національні групи, як литовці, чехи, відповідний вихід, спроваджуючи на цей день молодь з таборів окремими автобусами.

Після маніфестації, якій сприяла прегарна погода, представники національних груп та властей, зібралися на скромне прийняття з окремою програмою в готелі Пік-Конґрес, де промовляли на тему значення С.П.Н. запрошені гості, зокрема конґресмен Фр. Аннунціо (11-ий Дистр. Чикаґо), Л. Старк — цивільний в'язень у В'єтнамській війні, І. Плеер — член естонської делеґації на Конференцію Европейської Безпеки в Гельсінках, де був арештований на домагання совєтських представників, далі кол. конґресмен Пуцінський, що в заступстві неприявного в місті посадника Дейлі відчитав його проклямацію, потім Я. І. Волф — стейтовий репрезентант читав проклямацію Палати Репрезентантів у Спрінґфілді. Окремо на початку була проголошена Проклямація президента ЗСА — Р. Ніксона. Програму цього пополудня - зустрічі закінчив проф. А. Вубус, відчитанням резолюції 15-го Тижня П.Н., уложеною ним і панями Целевич і Шпікула, членами Резолюційної Комісії Головного Комітету, із засудженням колоніяльної, русифікаційної політики Кремля супроти поневолених народів. Резолюцію прийняли приявні однодушно. Молитва о. Л. Калкінса, капеляна Ветеранів Заморських Воєн, за поневолені народи, була останньою точкою цього успішного дня.

Іван Клим

(Посмертна згадка)

Припізнено наспіла з Едмонтону вістка, що там 6-го квітня 1973 р. трагічно закінчив свій життьовий шлях сл.п. Іван Клим. Згас передчасно від удару автом, при переході вулиці. Смерть сл.п. Івана Клима є великою втратою для української громади, яку в останніх часах так приспішено покидають один-за-одним її чільні представники...

Іван Клим побачив світ 9 червня 1901 р. у свідомій селянській родині в с. Стара Жучка, біля Чернівців. Час його приходу на світ і виховного росту припадає на час найбільшого росту української національної свідомости на Буковині, на час здобуття тут українцями політичної і культурної рівноправности з румунами, зокрема на полі шкільництва.

Перші два роки початкової освіти проходив Іван Клим у рідному селі, а дальші роки в німецькій народній школі в Чернівцях. Середню освіту здобував в Українській Державній Гімназії у Чернівцях. Розвал Австрії у 1918 році і політичне самовизначення західньо-українських земель застає Івана Клима 17-річним гімназистом, який на заклик української влади на Буковині — Буковинського Крайового Комітету — вступає в ряди українського війська — добровольців для оборони української Буковини перед румунською військовою агресією. Але невишколеним українським воякам проти регулярної румунської армії устоятися не було сили. Іван Клим і його товариші вертаються до школи, щоб продовжувати кувати духову зброю в обороні рідного народу. У 1921 році Іван Клим завершує свою середню освіту і вступає в члени українського студентського товариства „Січ", а після розв'язання урядом цього товариства, він приступає, разом із іншими „січовиками", у члени нововідновленого українського академічного козацтва „Чорноморе", і бере активну участь в діяльності цих товариств.

Університетські студії продовжував Іван Клим у Відні, у ділянці світової торгівлі (Welthandel). У 1924 р. вертається на Буковину, щоб відбути військову повинність. Після відбуття однорічної військової служби в старшинській школі, Клим звільнюється з війська зі ступенем ляйтенанта в резерві. Звільнившись з війська, Ів. Клим виїжджає у торговельних справах до Мехіко, де працює до 1928 р. Вернувшись на Буковину, працює банковим урядовцем у Чернівцях, а згодом керівником банку у Вашківцях над Черемошем. У 1931 р. одружується з урядничкою адміністрації Буковинського Релігійного Фонду Теодотою Шандро.

Коли в 1933 р., у наслідок господарської депресії, банки почали припиняти свою діяльність, Іван Клим переходить на працю до державної Фінансової Дирекції в Чернівцях, і на цьому становищі застає його вибух Другої світової війни.

Попри свою працю на хліб щоденний, Іван Клим, між двома світовими війнами, бере активну участь в українському громадському житті: в студентській організації „Чорноморе", Українській Народній Книгозбірні, у спортовому товаристві „Довбуш" та стоїть у постійному зв'язку з підпільною на Буковині Організацією Українських Націоналістів.

З часу „визволення" Північної Буковини в 1940 р. перебуває на еміграції. Спершу працює в Окружному Союзі Українських Кооператив у Сяноці. Тут завдяки знанню німецької мови отримує дозвіл відвідувати німецькі табори совєтських полонених, і йому вдається вирвати з цих таборів смерти десятки полонених українців, зокрема інтеліґентів.

Перед наближенням німецько-совєтського фронту родина Климів переїхала на захід і, втративши на Словаччині, в оточенні червоних партизан увесь свій останній дорібок, дістається до Ашафенбурґу в Німеччині. Їх скитання закінчується виїздом у 1948 р. до Канади, на фармерську працю в Альберті. Звідси, згодом, Іван Клим переїжджає до Едмонтону, працює бухгальтером-рахівником аж до своєї трагічної смерти.

І на новому місці він не цурався праці для української громади. Активний член Центрального Об'єднання Буковинських Українців, а зокрема зорганізованого Об'єднанням „Фонду ім. д-ра В. Залозецького", на який він складав щорічно свій щедрий даток. Видана в Едмонтоні книга „Січей" лежала йому дуже на серці: він вперто апелював до буковинських українців у справі дописів про місцеві „Січі" на Буковині, та в справі передплат на це видання. Про це в мене з ним велася довго кореспонденція.

Як людина Іван Клим вирізнявся вибраними прикметами гладкої товариської поведінки. Пильний, старанний і обов'язковий у праці. Я з гордістю слухав у 1942 р. директора Ревізійного Союзу Українських Кооператив у Кракові, де я тоді працював бухгальтером, як той, вернувшись з контролі підлеглого йому Сяноцького Союзу, з похвалами висловлювався про працьовитість, компетентність й організаційний хист Івана Клима. Клим не любив робити галасу, реклямми про себе й про свою роботу. Він не потребував цього робити: про нього, його компетентність промовляли його діла. Природа обдарила його гарною зовнішністю, а проте він у взаєминах з людьми був дуже скромним і дружнім. За це всі його шанували й любили. Розважно й скоро схоплював суть проблеми й робив обґрунтовані висновки. Його приязне ставлення до кожної людини, розумна й спокійно висловлена думка робили його милим співрозмовником, який у своєму житті, мабуть, не мав ворогів.

Таким я знав сл.п. Івана Клима від перших днів нашого знайомства на ґрунті студентських т-в „Січ", а потім „Чорноморе", таким він залишився до останніх днів його трудолюбивого, зразкового життя.

Хай ця скромна згадка буде квіткою на могилу цієї погідної і доброї людини.

І. М. Новосівський

ДО ДРУГОГО КОНҐРЕСУ СКВУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

(Закінчення зі стор. 2-ої)

чинником, коли в ім'я державної сукупности та дійової ефективности виконні органи СКВУ прогребуть поміж хуторами стежки порозуміння, толеранції і готовости до взаємодопомоги.

Які ж права і обов'язки лягали б на Секретаріят СКВУ, його виконний уряд? В чому полягали б його правлінні атрибути? Чи в декретах, унапрямлюваннях, аподиктизмі? Треба врахувати великий досвід хуторів у веденні своєї діяльности. Тому, коли в процесі розгортання раціональної дії Секретаріяту хутірці перетворяться на функціональні клітини одного організму, то поза собою вони матимуть багато проробленої праці, а втім і досвіду. Тому належить надати їм максимум підметности в дальшій діяльності, викликати у них максимум добровільности із зрозуміння своєї потрібности, як незаступних клітин у справній дії цілого організму.

Праця Секретаріяту з його Комісіями полягала б тоді тільки в координації дій поодиноких складових організацій та стимулюванні їх до освоювання ними, кажім, нових видів діяльности чи їх досконалення. Така праця можлива тільки при умові, що поодинокі Комісії Секретаріяту будуть обставлені авторитетними людьми, з громадським стажем і знавцями в галузі, що її Комісія репрезентуватиме.

Президія Секретаріяту, як і президії поодиноких комісій повинні свою працю провадити на базі широкопростірного, державницького мислення, а з тим на зрозумінні, що діяспоральне українство існує в дуже різноманітних побутових та культурних умовах і що прикладати до нього уніформовану мірку або підходити до його потреб мислячи льокальними категоріями було б помилкою.

Президія Секретаріяту СКВУ повинна стежитити за тим, щоб поодинокі його ресорти діяли в порозумінні між собою, щоб дії тих ресортів були пресою доношені та відповідно інтерпретовані для інформації загалу, а втім для його співпраці в цих діях. Врешті Президія повинна провадити свою працю у вмілому балянсуванні децентралізаційної тактики з централізацією, всилу природи нашого суспільства у світовому розсіянні.

Призначенням цих рядків аж ніяк не є суґерувати ті чи інші форми дальшої діяльности СКВУ після Другого Конґресу. Концепція діяспоральної української держави може викликати у когось поблажливу усмішку, хтось може вилаяти підписаного за невігластво в творенні суспільних концепцій. З тими всіма, що назвуть ці міркування наївними, підписаний радо погодиться, коли їм будуть протиставлені інші, второпніші концепції. Проте, підписаний не погодиться з тими, що працю і ролю СКВУ в майбутньому звуть фікцією, навіть коли цю ролю в тій чи іншій формі СКВУ буде повнити. Коли вкладе віддану працю у переродження нашої діяспори в організоване, здатне до виповнення своєї священної місії супроти Батьківщини суспільство, з цілою потужністю тримільйонової, ідейно спосної громади. Відносити неполадки в праці дотепершнього Секретаріяту до непридатности СКВУ, як фікції, це негромадська робота, що підриває довіру до того СКВУ, що ним ми повинні бути горді. Коли ж відосередкове, хуторянське мислення заважить на дальшій праці чи існуванні СКВУ, як такого, то напевно в майбутньому історія нас суворо осудить, протиставлячи нам тих зі стотисячної когорти захисників української правди на рідних землях, які ризикують усім із власним життям включно.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 19-го СЕРПНЯ 1973 р.
ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори 42-го Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо про численну участь. — В. Марущак, рек. секр.

6978. ТАРЗАН І ТУБІЛЕЦЬ ЗБИРАЮТЬСЯ В ДОРОГУ.

Чому ти йшов до клініки в Тарзантавні?...

Я є Каану, найстарший син чіфа Умталі з племени Буту. Багато наших людей захворіло на невідому недугу!...

„Лікар" нашого племени приписував різні ліки — але хворі вмирають! Я переконав декого, щоб відвідали твоє село, проти бажань мого батька!

Бачиш, я чув про золотоволосу жінку, яка допомогла іншим племенам і особам...

Ходи!... Збираймося в дорогу! Я також хотів би побачити як вона поживає!